

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อศึกษาปัญหาและรูปแบบการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ใน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผู้วิจัย ได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1

ศึกษาปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. กำหนดปัญหา และขอบเขตของปัญหาการพัฒนาคู
2. ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
4. กำหนดตัวแปร ประชากรการเลือกกลุ่มตัวอย่างและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
5. สร้างและพัฒนาแบบสอบถามปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ

การศึกษาของโรงเรียนในฝัน

6. เก็บข้อมูล
7. วิเคราะห์สรุปปัญหา

ช่วงที่ 2

สร้างรูปแบบการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

1. นำผลการวิเคราะห์สรุปจากช่วงที่ 1 มาร่างรูปแบบเข้าที่ประชุม โดยใช้กระบวนการสนทนากลุ่ม
2. ผู้วิจัยสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มในช่วงที่ 2
3. ได้รูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญสนับสนุน
4. สรุป อภิปรายและเขียนรายงานผลการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้มี 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 320 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 175 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 75)

ช่วงที่ 2

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เป็นผู้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาคูเพื่อนำมาประมวลเป็นรูปแบบการพัฒนาคู โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารระดับสูงและ/หรือหัวหน้างานซึ่งเคยปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากรสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ไม่น้อยกว่า 5 ปี
  2. เป็น หรือเคยเป็นนักการศึกษา หรือนักฝึกอบรมด้านการพัฒนาคู
  3. มีวุฒิการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไปในสาขาการศึกษา
- การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติ จำนวน 7 คน ดังนี้

นายตรีพัฒน์ เงินบำรุง ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นายเกษม เป้าศรีวงศ์ ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 1

นายฟุ้ง เหล่าชัย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นางสาวพรทิพย์ จิวสีบพงษ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นายสมกิตต์ กำประกอบ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนพยุหะพิทยาคม อำเภอพยุหะคีรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นายสุกิจจ์ หล่อสมฤดี ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนพยุหะพิทยาคม อำเภอพยุหะคีรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นายพาที เกศธนากร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านท่าดินแดง อำเภอเมืองนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบการพิจารณาในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยยึดวัตถุประสงค์และกรอบความคิดในการวิจัยเป็นหลัก

ลักษณะของเครื่องมือ

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหา

เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ ในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนในฝัน โดยมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหามาก

ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536 : 224)

ช่วงที่ 2

เครื่องมือ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการพัฒนาครู

1. ศึกษาเอกสารมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. กำหนดขอบข่ายการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับการพัฒนาครูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพปัญหาการพัฒนาครูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (IOC) มีทั้งหมด 3 คน ประกอบด้วย

นางจรรยา เรืองมาลัย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นางกมลมาลัย แสงธำรง ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

นางสาวสุรางค์ ชูสิงห์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

แล้วนำแบบทดสอบแต่ละข้อมาหาค่า IOC (Index of Congruence) ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา ตั้งแต่ระดับ 0.66 ขึ้นไป

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้หาความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536:171) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ .98

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยได้ร่างขึ้น แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ ปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักงานโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในพื้นที่
2. ขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในโรงเรียน
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและเก็บข้อมูลกลับโดยวิธีการเดียวกันภายในระหว่างเดือนสิงหาคม – เดือนตุลาคม 2548
4. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนแล้วคัดเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดสนทนากลุ่ม จากสำนักงาน โครงการบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกลุ่มสนทนา จำนวน 7 คน
2. ผู้วิจัยนำหนังสือไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือเข้าร่วมกระบวนการสนทนา เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ในวันที่ 30 ตุลาคม 2548 ณ ห้องประชุมรวมใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS และวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยแจกแจงความถี่และคิดอัตราร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาคูตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม
3. นำเสนอผลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร. 2542 : 73)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 ระดับปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 ระดับปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 ระดับปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 ระดับปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 ระดับปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)